

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията

(Обн. ДВ. бр.120 от 29 декември 2002г., изм. ДВ. бр.33 от 21 април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 юли 2007г., изм. ДВ. бр.74 от 15 септември 2009г.)

§ 1. В Чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Правото на собственост върху манастири, храмове и молитвени домове, предназначени за богослужебна дейност, заедно с поземлените имоти, върху които са построени, може да принадлежи на Българската православна църква - Българска Патриаршия, на регистрираните вероизповедания и съответно на техните местни поделения. Правото на собственост върху тези обекти не може да бъде придобивано по давност от други субекти, извън посочените в изречение първо.”

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 2. Създава се Глава четвърта „а”, като:

1. Пред Чл. 29 се поставя заглавие „Глава четвърта „а”. Служебни правоотношения на свещенослужителите в религиозните институции”.

2. В Чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

2.1. Досегашният текст става ал. 1, като се изменя както следва:

“(1) В религиозните институции служат свещенослужители по служебни правоотношения.”

2.2. Създава се ал. 2:

“(2) Служебните правоотношения на свещенослужителите възникват от писмен акт за избор или за назначение на религиозна институция, приет по ред, определен в нейния устав.”

2.3. Създават се членове 29а, 29б, 29в, 29г и 29д:

“Чл.29а. Страни по служебните правоотношения на свещенослужителите са лице с духовно звание, което изпълнява длъжност в религиозна институция, и органът по избор или по назначаване, определен от нейния устав.

(2) Правата и задълженията на страните по служебни правоотношения се определят от устава на религиозната институция и този закон.

Чл.29б. Свещенослужителите се осигуряват задължително в държавното обществено осигуряване по Кодекса за социално осигуряване и в здравното осигуряване по Закона за здравното осигуряване.

Чл.29в. Уредбата на служебните правоотношения на свещенослужителите, и на техните осигурителни правоотношения има за цел да установи закрила на тяхната служба и социална сигурност.

Чл.29г. Държавата подпомага и полага грижи за религиозните институции и свещенослужителите при изпълнение на тяхната служба и мисия да оказват съдействие на гражданите при осъществяване на конституционното им право на вероизповедание.

Чл.29д. Споровете по възникването, правата, задълженията и прекратяването на служебните правоотношения на свещенослужителите, се разглеждат по реда, предвиден в устава на съответната религиозната институция."

§ 3. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създават точки 4, 5, 6 и 7:

„т. 4. Служебно е правоотношението между свещенослужител и религиозна институция, с което се осъществява служение на вероизповедание и се оказва съдействие на гражданите за упражняване на конституционното им право на вероизповедание.

т. 5. "Свещенослужители" са лица с духовно звание в Българската православна църква и в другите вероизповедания, регистрирани по този закон, които служат по служебно правоотношение за осъществяване на съответното вероизповедание съобразно Конституцията, закона и неговия устав, канони и традиции. Духовните звания в религиозните институции се определят в техните устави.

т. 6. „Храм или молитвен дом" е сграда, предназначена за извършване на публична богослужерна дейност и религиозни обреди, която отговаря на изискванията на съответното вероизповедание и разпоредбите на Закона за устройство на територията и подзаконовите нормативни актове."

т. 7. „Манастир“, като обект, е свещено място с храм и други здания, предназначен за жилище на монаси или монахини, които с обетите си за целомъдрие, аскетизъм и послушание са се посветили на уединен благочестив живот и упражняване на подвижничество (въздържание, молитва и труд), милосърдие и духовна подкрепа."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Съществуващите към датата на влизане в сила на този закон манастири, храмове и молитвени домове, предназначени за богослужебна дейност, заедно с поземлените имоти, върху които са построени, са собственост на Българската православна църква-Българска патриаршия, съответно на други регистрирани вероизповедания и на техните местни поделения, освен ако те ползват или са ползвали имота на друго основание, което не е годно да ги направи собственик.

§ 5. Религиозните институции, в които на служба са свещенослужители, са длъжни в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон да уредят техните служебни и осигурителни правоотношения в съответствие с разпоредбите на чл. 29 - чл. 29д.

§ 6. Висящите спорове пред съдилищата в Република България по възникването, правата, задълженията и прекратяването на служебните правоотношения на свещенослужителите се прекратяват и се изпращат служебно по компетентност на съответната религиозна институция.

§ 7. Изтеклата придобивна давност за имоти, собствеността, върху които е възстановена съгласно § 5, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за вероизповеданията, не се зачита и започва да тече от 1 януари 2013 г.

§ 8. В Гражданския процесуален кодекс (Обн. ДВ. бр.59 от 20 юли 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 май 2008г., изм. ДВ. бр.63 от 15 юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 август 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 април 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 юни 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 октомври 2009г., изм. ДВ. бр.13 от 16 февруари 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 декември 2010г., изм. ДВ. бр.5 от 14 януари 2011г., изм. ДВ. бр.45 от 15 юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 29 юни 2012г., доп. ДВ. бр.99 от 14 декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 февруари 2013г.) в чл. 444 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Изпълнението не може да бъде насочено върху:

1. Храмове и манастири на Българската Православна Църква -Българска Патриаршия и нейните местни поделения;

2. молитвени домове на регистрираните вероизповедания;

3. вещи, свързани с богослужебната дейност, ритуали и обреди на Българската православна църква-Българска Патриаршия, на регистрираните вероизповедания и техните местни поделения.”

§ 9. В Закона за местните данъци и такси се правят следните изменения и допълнения (Обн. ДВ. бр.117 от 10 декември 1997г., изм. ДВ. бр.71 от 23 юни 1998г., изм. ДВ. бр.83 от 21 юли 1998г., изм. ДВ. бр.105 от 8 септември 1998г., изм. ДВ. бр.153 от 23 декември 1998г., изм. ДВ. бр.103 от 30 ноември 1999г., изм. ДВ. бр.34 от 25 април 2000г., изм. ДВ. бр.102 от 15 декември 2000г., изм. ДВ. бр.109 от 18 декември 2001г., изм. ДВ. бр.28 от 19 март 2002г., изм. ДВ. бр.45 от 30 април 2002г., изм. ДВ. бр.56 от 7 юни 2002г., изм. ДВ. бр.119 от 27 декември 2002г., изм. ДВ. бр.84 от 23 септември 2003г., изм. ДВ. бр.112 от 23 декември 2003г., изм. ДВ. бр.6 от 23 януари 2004г., доп. ДВ. бр.18 от 5 март 2004г., изм. ДВ. бр.36 от 30 април 2004г., изм. ДВ. бр.70 от 10 август 2004г., изм. ДВ. бр.106 от 3 декември 2004г., изм. ДВ. бр.87 от 1 ноември 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 ноември 2005г., изм. ДВ. бр.100 от 13 декември 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 май 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 декември 2006г., изм. ДВ. бр.55 от 6 юли 2007г., изм. ДВ. бр.110 от 21 декември 2007г., изм. ДВ. бр.70 от 8 август 2008г., изм. ДВ. бр.105 от 9 декември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 март 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 юни 2009г., изм. ДВ. бр.95 от 1 декември 2009г., изм. ДВ. бр.98 от 14 декември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 март 2011г., изм. ДВ. бр.28 от 5 април 2011г., изм. ДВ. бр.31 от 15 април 2011г., изм. ДВ. бр.35 от 3 май 2011г., изм. ДВ. бр.39 от 20 май 2011г., изм. ДВ. бр.30 от 17 април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 13 юли 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 юли 2012г., доп. ДВ. бр.102 от 21 декември 2012г., изм. ДВ. бр.24 от 12 март 2013г., изм. ДВ. бр.30 от 26 март 2013г., доп. ДВ. бр.61 от 9 юли 2013г.)

1. В чл. 24 точка 9 се изменя така:

„т. 9. храмовете и манастирите, предназначени за богослужебна дейност, заедно с поземлените имоти, върху които са построени, собственост на Българската православна църква - Българска Патриаршия и нейните местни поделения, както и молитвените домове заедно с поземлените имоти, върху които са построени, на другите регистрирани вероизповедания и на техните местни поделения в страната; ”

2. В чл. 48, ал. 1, т. 1 се създава буква „ж“:

„ж) Българската православна църква-Българска Патриаршия и другите регистрирани вероизповедания в страната и техните местни поделения за обектите по чл. 24, ал. 1, т. 9.”.

§ 10. В Закона за държавните такси (Обн. ДВ. бр.104 от 28 декември 1951г., доп. ДВ. бр.89 от 6 ноември 1959г., изм. ДВ. бр.21 от 11 март 1960г., доп. ДВ. бр.53 от 6 юли 1973г., изм. ДВ. бр.87 от 8 ноември 1974г., изм. ДВ. бр.21 от 14 март 1975г., изм. ДВ. бр.21 от 13 март 1990г., изм. ДВ. бр.55 от 12 юли 1991г., изм. ДВ. бр.100 от 10 декември 1992г., доп. ДВ. бр.69 от 4 август 1995г., доп. ДВ. бр.87 от 29 Септември 1995г., доп. ДВ. бр.37 от 30 април 1996г., изм. ДВ. бр.100 от 22 ноември 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 декември 1996г., изм. ДВ. бр.82 от 19 септември 1997г., доп. ДВ. бр.86 от 30 септември 1997г., доп. ДВ. бр.133 от 11 ноември 1998г., изм. ДВ. бр.81 от 14 септември 1999г., доп. ДВ. бр.97 от 28 ноември 2000г.,

изм. ДВ. бр.62 от 25 юни 2002г., изм. ДВ. бр.63 от 28 юни 2002г., доп. ДВ. бр.90 от 24 септември 2002г., доп. ДВ. бр.84 от 23 септември 2003г., изм. ДВ. бр.86 от 30 септември 2003г., изм. ДВ. бр.24 от 23 март 2004г., изм. ДВ. бр.36 от 30 април 2004г., изм. ДВ. бр.37 от 4 май 2004г., изм. ДВ. бр.43 от 20 май 2005г., изм. ДВ. бр.18 от 28ф 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 април 2006г., изм. ДВ. бр.43 от 29 април 2008г., изм. ДВ. бр.74 от 15 септември 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 октомври 2009г., изм. ДВ. бр.55 от 19 юли 2011г., изм. ДВ. бр.99 от 16 декември 2011г.) в чл. 5 се създава буква „ф“:

„ф) вписването на актове и документи за право на собственост върху храмовете и манастирите заедно с поземлените имоти, върху които са построени, на Българската православна църква - Българска Патриаршия и нейните местни поделения, както и на молитвените домове заедно с поземлените имоти, върху които са построени, съответно на другите регистрирани вероизповедания и на техните местни поделения.”

ВНОСИТЕЛИ:

Законът е приет от 42-ро Народно събрание на 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Мотиви
към Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за
вероизповеданията

Правото на всеки гражданин на свобода на мисълта, съвестта и религията е прогласено в чл.10 от Хартата на основните права на Европейския съюз. То включва свободата на всеки да изповядва своята религия индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, религиозни обреди и ритуали.

Българската Конституция също установява в чл. 13, ал.1 свобода на вероизповеданията. Според чл. 37, ал.1 от Конституцията правото на избор на вероизповедание е ненакърнимо.

Същевременно, конституционният модел на държавно-църковните отношения, установен в чл.13, ал.2 от Конституция, се основава на принципа на отделеност на религиозните институции от държавата. Този основополагащ принцип е доразвит в чл. 4 от Закона за вероизповеданията, като е поставен акцент върху автономността на религиозните общности и институции в организационен план.

Принципът за отделеност на религиозните институции от държавата намира своето проявление и в отделното и различно третиране на местата, в които се извършва богослужебна дейност – храмове, манастири и молитвени домове, така и по отношение на лицата с духовен сан, които извършват богослужение.

След Втората световна война до 1989 г., а и през последните повече от 20 години на преход, българската държава и правна система не е отделяла внимание на специфичните въпроси, които поставя Българската православна църква и другите вероизповедания, както като особени субекти на правото, така и в по-особеното правно положение на храмовете и молитвените домове като места за богослужение и на лицата, които го извършват.

Настоящият законопроект поставя началото на законодателно уреждане на въпроси, които се поставят от години на различни управляващи мнозинства, но все още не са намерили своето решение.

- Законопроектът е знаков повод за обединение на усилията и подкрепата на народни представители с различни политически

убеждения, защото засяга фундамента на духовността – религиозната институционалност, а духът е този, който животвори.

➤ Със законопроекта не се създават привилегии за вероизповеданията в икономически или персонален план, а държавата признава нормативно силата на фактическото по отношение на правното положение на храмовете, манастирите и молитвените домове, голяма част, от които съществуват преди съвременната българска държава. Една част от имуществото на БПЦ е дарено с хрисовули по времето на българските царе от Средновековието.

Църковното имущество е предназначено изключително за целта на Църквата и затова не може да се употребява за друга цел. По това то се различава от имущество на другите субекти на частното право, с което притежателят му може да се разпорежи по собствената си воля. Това е така, тъй като част от имуществото, каквито са храмовете след освещаването се изключват от гражданския оборот, стават *res sacrae*.

Имуществото, предназначено за богослужение – храмове, манастири, молитвени домове, църковна утвар и други вещи - е функционално обвързано с упражняването на правото на вероизповедание и без него вероизповеданията не биха могли да осъществяват основната си мисия-богослужебната. Този особен статус на църковното имущество, поради неговото предназначение – обществено ползване, налага да се предвидят и юридически механизми за неговата защита, по-различни от средствата за защита на собствеността на другите частно правни субекти.

Първата група изменения се отнасят до имуществената правоспособност и автономност на вероизповеданията и техните местни поделения, която е основна предпоставка за свободното извършване на богослужение и религиозни обреди. Ето защо, тя е установена в чл. 21 от Закона за вероизповеданията и в устройствените актове на съответните вероизповедания. Без съмнение, съществен елемент от имуществото на Българската православна църква – Българска Патриаршия, нейните местни поделения, притежаващи статус на юридическо лице, както и регистрираните вероизповедания, е правото на собственост върху особена категория

недвижими имоти – храмове, манастири и молитвени домове. Голяма част от тези имоти са в режим на недвижими културни ценности с национално и световно значение.

Обективните исторически белези на близкото минало, неравностойното положение и третиране на вероизповеданията, както и други фактически обстоятелства породиха трайни негативни последици. Те имат не само духовно, но и материално проявление. Налице са множество случаи, в които Българската православна църква – Българска Патриаршия, нейните местни поделения, притежаващи статус на юридическо лице, както и регистрираните вероизповедания не притежават документи за собственост върху свои стародавни храмове, манастири и молитвени домове. Известно е, че снабдяването с документи за собственост изисква заплащане на сериозни такси и разноски, финансово непосилни за вероизповеданията, чиято основна дейност няма стопански характер и не позволява формиране на големи приходи. От друга страна в чл. 25, ал.1 от Закона за вероизповеданията е прогласено че държавата може да подпомага Българската православна църква – Българска патриаршия, нейните местни поделения, притежаващи статус на юридическо лице, както и регистрираните вероизповедания за осъществяване на тяхната религиозна, социална и образователна дейност чрез финансови и икономически облекчения.

Настоящият проектозакон цели да подпомогне Българската православна църква – Българска патриаршия, нейните местни поделения, притежаващи статус на юридическо лице, както и регистрираните вероизповедания в Република България чрез създаване на благоприятни условия за снабдяване с документи за собственост върху важна част от тяхното стародавно имущество: съществуващите към датата на влизане в сила на Закона храмове и молитвени домове, предназначени за богослужерна дейност, заедно с поземлените имоти, върху които те са построени. В този смисъл проектозаконът косвено представлява акт в изпълнение на горепосочените разпоредби на Хартата на основните права на Европейския съюз и Конституцията на Република България, тъй като обезпечават и подпомагат от материална страна правото на богослужение.

На следващо място, проектозаконът има за цел да установи яснота и сигурност в правния мир като потвърди изключителния характер на правото на собственост на Българската православна църква – Българска Патриаршия, нейните местни поделения, притежаващи статус на юридическо лице, както и на регистрираните вероизповедания върху храмовете и молитвените домове, предназначени и използвани за богослужебна дейност. Потвърждава се законодателно особеният вещноправен режим на посочените имоти с оглед тяхното особено предназначение и специфичните качества на титуляра на собственост като особен субект.

Изключителният характер на правото на собственост на Българската православна църква – Българска Патриаршия, нейните местни поделения, притежаващи статус на юридическо лице, както и на регистрираните вероизповедания върху храмовете, манастирите и молитвените домове, предназначени за богослужебна дейност означава, че субективното вещно право е неотчуждимо и не може да принадлежи на други правни субекти. То не може да бъде придобивано по давност от други субекти.

Факт е, че далеч преди създаването на Третата българска държава, вероизповеданията – източноправославно, мюсюлманско, католическо, протестантско, еврейско, арменско и др., са изграждали и притежавали в собственост храмове, манастири и молитвени домове. Българската православна църква притежава храмове във всяко населено място на страната, а в по-големите - по няколко. Огромната част от тях не са снабдени с титули за собственост - нотариални актове.

Преди 1944 г., а дори и след това, на никого не му е хрумвало да оспорва правото на собственост (владение и ползване) на Българската православна църква или друго вероизповедание върху съответния храм, намиращ се по правило в центъра на населеното място. Още повече, че в житейския смисъл титул за собственост (нотариален акт) е необходим в случай, че собственикът реши да упражнява право на разпореждане с имота. Всеки човек разбира, че извършването на акт на разпореждане (например продажба) с недвижим имот, представляващ храм, звучи абсурдно и кощунствено. Прочее, нашите предшественици не са намирали за необходимо да снабдяват изгражданите от тях с общ труд и средства храмове

и параклиси с нотариални актове, защото очевидно не са допускали, че някой може да оспори правото на собственост на съответната религиозна институция.

За съжаление, в последните години трайно се налага правен формализъм, според който ако съответният храм, манастир или молитвен дом не е снабден с нотариален акт, се счита за свободен и може да бъде „завладян“ от всеки, който се осмели на това. Известни са случаи, при които областни и общински администрации са актували манастири, църкви и параклиси съответно като държавна или общинска собственост, с аргумента, че съответната сграда няма нотариален акт и поради това е безстопанствена. Засега такива действия са известни предимно срещу храмове на Българската православна църква, но не е изключено в бъдеще да засегнат и храмове на други вероизповедания, особено в по-малки или обезлюдени населени места. Ако процесът не бъде спрян, може да се стигне до крайно нежелателно напрежение на религиозна основа.

Същото в по-голяма степен се отнася за случаите, при които съответна община трябва да издаде разрешение за ремонт и други строителни дейности, по смисъла на ЗУТ. Липсата на нотариален акт прави невъзможно издаването на разрешение.

Разбира се, освен от публични субекти, методът на „завладяване на безстопанствени църковни имоти“ би могъл да бъде прилаган и от частни лица. Тези процеси и фактическо състояние не могат да бъдат допускани или търпени в името на запазването на религиозните толерантност и мир.

Втора група изменения, които предлага законопроекът, са относно правоотношенията на свещенослужителите в религиозните институции. Съществуващата уредба в чл. 29 от Закона е обща и не отговаря на тяхната специфика и разнообразие. Тя създава противоречия в практиката.

Целта на предлагания законопроект е да внесе яснота в правното положение на свещенослужителите в религиозните институции според техните традиции, канони и службата, която изпълняват в духа на чл. 13 от Конституцията. За нейното постигане законопроекът третира правоотношенията на свещенослужителите като специфични служебни

правоотношения. Страни по тях са лицата с духовно звание, според вида и традициите на вероизповеданието, които осъществяват съответното вероизповедание. Наименованието "служебно правоотношение" е възприето, за да се изрази "служението" на съответното вероизповедание, което се отличава съществено от едноименния термин на служебно правоотношение по светското конституционно и административно право. То възниква от писмен акт за избор или назначение, който намира своето продължение в сакралното съдържание на ръкополагането и съответните практики в различните вероизповедания. Въвежда се писмената форма за възникване на служебното правоотношение на свещенослужителя като форма за неговата действителност, която създава яснота и сигурност в отношенията между страните. Неговото възникване, страни, техните права, задължения и прекратяване се определят в уставите на религиозните институции.

Предлага се да се създаде нова глава четвърта „а“ с наименование „Служебни правоотношения на свещенослужителите в религиозните институции“, тъй като се оформя самостоятелен комплекс от правни норми, които по предметния си обхват и систематически не би трябвало да останат в глава четвърта „Имущество и финанси“. Това разрешение се основава на самоуправлението на религиозните институции и на тяхното отделяне от държавата (чл. 13, ал. 2 от Конституцията). Свещенослужителите се осигуряват задължително в общественото и здравно осигуряване (чл. 29б). То произтича от принципа за равенство на гражданите пред закона и забраната за дискриминация на гражданите според техните верски убеждения и социално положение (чл. 6 от Конституцията).

В съответствие с уредбата на специфичните правоотношения на свещенослужителите в религиозните институции е предвиден различен ред за разглеждане на правните спорове по тези правоотношения - в устава на религиозната институция.

Установява се и задължение на държавата да подпомага религиозните институции и свещенослужителите в тях (чл. 29г). Основанието за това е тяхната основна мисия - да съдействат на гражданите за осъществяване на свободата на вероизповедание и мястото на източното православие като традиционна религия в България (чл. 13, ал. 1-3 от Конституцията).

Третата група предложения с проектозакона налагат извършване на изменения и допълнения и в съответните по материя нормативни актове: Гражданския процесуален кодекс, Закона за местните данъци и такси и Закона за държавните такси.

Предлаганото изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси има за цел да реши един нововъзникнал проблем, чието подценяване може да доведе до крайно неблагоприятни последици и възникване на сериозно обществено напрежение. Българската православна църква и регистрираните вероизповедания и техните местни поделения следва да бъдат освободени от заплащане на данък при придобиване по давност от тях на специфична категория недвижими имоти – църкви, манастири и молитвени домове, чието основно предназначение е извършването на богослужение.

Очевидно е, че установяването на правото на собственост на Българската православна църква и другите установени от векове в страната вероизповедни общности, върху построените от техните членове молитвени домове и прилежащи сгради, в случай, че не са снабдени с нотариални актове, може да става чрез доказване на владение по давност, чрез метода на т.нар. „обстоятелствена проверка“. Сам по себе си проблемът не е в това (със сигурност над милион граждани на София биха свидетелствали с удоволствие, че „недвижимият имот“ – Патриаршеският катедрален ставропигиален храм-паметник „Св. Александър Невски“ се владее от Българската православна църква от 100 години насам, в резултат на което тя е установен и безспорен негов собственик). Работата е там, че за да се издаде такъв нотариален акт, администрацията е длъжна да приложи сега действащия чл. 44, ал. 3 ЗМДТ, който казва; „Данък се дължи ... и при придобиване на недвижими имоти и ограничени вещни права върху тях по давност“. Изключенията от тази норма се съдържат в чл. 48 ЗМДТ. За съжаление, в списъка на институциите и организациите, които са освободени от задължението да заплащат данък при придобиване на имоти от тях по давност, не са включени Българската православна църква и другите регистрирани в страната вероизповедания, което е очевиден пропуск. Пропуск, впрочем, дължащ се на това, че законодателят, приемайки Закона за местните данъци и такси, също, не е допускал, че може да възникне хипотеза,

частно лице или институция, да предяви претенции за владение и придобиване по давност на храм или манастир. Понеже животът е по-пъстър, отколкото понякога можем да предвидим, се налага запълване на тази празнина в закона, което ще даде възможност на вероизповеданията, притежаващи отколе молитвени домове, да ги снабдят с нотариални актове и да се пресекат порочните практики други лица да твърдят, че съответните сгради са станали „техни по давностно владение“. Издаването на тези нотариални актове следва да бъде освободено от държавни данъци и такси, защото колкото е нелепо да се изисква от Българската православна църква и другите вероизповедания да доказват правото си на собственост върху храмове, манастири и молитвените домове, точно толкова нелепо е да я караме да плаща данък и такса на държавата, за да им бъде издаден формалният документ за собственост.

Впрочем, самият Закон за местните данъци и такси, в чл. 24, ал. 1, т. 9, правилно е постановил, че законно регистрираните вероизповедания в страната са освободени от задължението да заплащат данък върху недвижимите имоти за притежаваните от тях молитвени домове. Предлаганото изменение на чл. 48 от ЗМДТ е в логическа връзка с чл. 29, ал. 1, т. 9 от същия, а именно: след като са освободени от заплащане на данък върху притежаваните от тях храмове, манастири и молитвени домове, Българската православна църква и регистрираните вероизповедания следва да бъдат освободени и от заплащане на данък при снабдяването с титул за собственост върху същите обекти. Не е логично, и е абсурдно, да се прави данъчна оценка на Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“, на храма „Св. София“ (от 3 век), на синагогите, на джамиите и другите молитвени домове, които са извън гражданския оборот и не биха могли да бъдат оценявани по метода на стопански сгради или жилищни постройки. Тези обекти нямат материална стойност и държавата следва да покаже дължимото като отношение към тях, защото те са цивилизационна визитка на България.

Молитвените домове и храмовете, предназначени за богослужебна дейност, собственост на Българската православна църква – Българска патриаршия, на съответните регистрирани вероизповедания, както и на техните местни поделения, са несеквестрируеми, те са извън гражданския

оборот, което означава и извън възможността спрямо тях да бъде насочено принудително изпълнение. Това налага промени в Гражданско-процесуалния кодекс.

Законопроектът допълва § 1 "Допълнителни разпоредби" на Закона за вероизповеданията с легални определения на понятията „служебно правоотношение“, „свещенослужител“, „храм и молитвен дом“ и „манастир“, за да се внесе яснота в тяхното съдържание по смисъла на Закона за вероизповеданията.

Приемането на предложения Законопроект ще допринесе за гарантиране на конституционната свобода на вероизповедание в Република България.

ВНОСИТЕЛИ: